

HALAS ÉS VIDÉKE.

Társadalmi és közművelődési hetilap

A gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete k.-halasi fióktelepe és ügyvivőseinek hivatalos közlönye.

<p>Szerkesztői iroda és kiadóhivatal: K.-K.-Halason, Vasút-utca 869. szám ide intézendő minden küldemény. Kéziratok vissza nem adtnak.</p>	<p>Előfizetési díj: helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 4 ft. Fél évre 2 „ Negyed évre 1 ft. Egy szám ára 10 kr.</p>	<p>Előfizethető a lapra: a szerkesztői s kiadóhivatalban vasút- utca 869. szám alatt. Megjelen minden vasárnap.</p>	<p>Hirdetmények és nyilttéi közlemények minden egyes beiktatása után, ugyanint: városi, bírószáki 3 ft., egyházi, egyéni, társulati 2 ft., kisebb hirdetmény 1 forintért számítottak. Bélyegző minden beiktatás után 30 kr.</p>
---	--	--	--

Ki lesz a járásbíró?

Eme kérdés foglalkoztatja manapság leginkább városunk közönségét. Annak idejében értesítettük lapunk olvasóit, hogy Török Elek ur magát nyugdíjaztatván a halasi kir. járásbírói hivatal üresedésébe jött, s a pályázat kihirdetett.

Mint értesültünk ifj. Deák Péter szabadkai kir. törvényszéki bíró ur ezen állásra magát áthelyeztetni kérte, s érdekében felterjesztés intézték az igazságügy-miniszteriumhoz.

E mozgalomra vonatkozólag az „Ügyvédok Lapja” mult vasárnapi számában, a tényállást félre-ismerve vagy félremagyarázva egy tudósító, következő levelet közli:

„Halasról lapunk egyik barátja a következő sorokat ívelte hozzánk: Biztos forrásból értesülünk, hogy a nyugdíjazás folytán megürült halasi kir. járásbírói állást a halasiak egy általuk kum szokás szerint úgynevezett „benszülött” által kívánják betölteni, és hogy e célból egy halasi polgárokból álló küldöttség fog az igazságügyminiszternel legközelebbi időben eljárni. A halasiaknak ezen ohaja abban leli magyarázatát, hogy továbbra is fenn akarnak tartani a bíróságnál divott komaságot, sógorságot és patriarhalis slendriánt. Köz tudomásu tény ugyanis, hogy egyik ottani albíró ellen, a ki hivatalától fel van függesztve, több rendbeli hivatalos cselekvényért fenyítő eljárás van folyamatban és hogy az ezt helyettesítő Gaál Sándor dunavecsei albíró a „kalocsai kir. törvényszék által a járásbíroság ideiglenes vezetésével lett megbízva, a ki hivatalában a legnagyobb lelkiismeretességgel és pontossággal jár el. Ezen albíró ellen, — a ki a járásbírói állásért szintén pályázott — irányul tehát a halasiaknak törekvése, mert attól tartanak, hogy Gaál Sándor bíró kinevezetése esete, ismert erélyénél fogva igen sok oly dolgot fog fel-fedezni, a mi talán egyik másik hivatalt viselt, vagy viselő személy jellemére árnyékot fogna vetni. Mi pedig

figyelemmel a már több oldalról vett panaszokra, az igazságszolgáltatás és közérdek szempontjából kívánatosnak tartjuk, hogy Halason nem egy odaváló — úgynevezett „benszülött” — hanem egy idegen, a halasiakkal rokonságban nem álló járásbíró neveztessek ki, hogy végre valahára Halas városa és kerülete is egy rendszeren vezetett járásbírosággal dicsékedhessék.

Erre több halasi részéről az „Ügyvédok Lapja” szerkesztőséghez következő válasz küldetett be: „Tisztelt szerkesztő ur! Beesés lapjának mult heti számában egy tendenciózus közlemény jelent meg Halasról, mely kétes színben igyekszik feltüntetni a megüresedett halasi járásbírói állás betöltése alkalmából itt megindult mozgalmat. — E közlemény a t. szerkesztőség előelátása folytán felsőit ugyan már külső megjelenésében, a mennyiben egész összeállításából kitétszik, hogy írója nem bízván saját tekintélyében, azt mint a t. szerkesztőségtől eredő szándékozott közölni, e szerény kívánsága nem teljesíthető, mert a közlemény a t. szerkesztőség intézkedéséből megmaradt a maga valóságában, mindazonáltal tisztán abból az okból, mert a közlemény írója a közérdek köpenye alá rejtözve éppen ennek kíván ártani, szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy azt a kum szokást, mikép a halasiak minden hivatalt „úgynevezett benszülött” által kívánják betölteni, a közlemény írója csak magára applikálva fedezte fel, mert valahányszor kísérletet tett (példig nem egyszer történt) választás vagy kinevezés utján hivatalhoz jutni, kísérleteinek megfúszulását soha nem saját fogyatkozásainak tudta be, — hanem mint hangzólatni szokta — annak, hogy nem Halason született; hogy azonban ez mennyire valótlan, legjobban mutatja az, hogy ez idő szerint a halasi kir. járásbíroságnak az egy telegkönyvvezetőt kivéve — ki halasi létére mintaképe a szorgalomnak és fontosságnak — több halasi születésű hivatalnokai nincs, mert az az albíró, ki ellen „köz tudomás szerint több rendbeli hivatalos cselekvényért (sic!) fenyítő eljárás van folyamatban” nem Halason született, nem is itt kezdette pályafutását, és ezzel az albíróval — talán abból a „közérdek”-ből — hogy a járásbíroság

hivatalnokai helybeli komaság, sógorság befolyásától függetlenül legyenek, a közlemény írójának az a feljegyzésre méltó összeköttetése van, hogy fenyítő perében szekerét tolja, és az igazságszolgáltatás ügyére általában minden áron megartatni ohajtja. Ez az uri ember akárja a halasi kir. járásbíroságot „nem benszülöttekkel” rekonstruálni, és csupa hízélgésből, vagy Isten tudja miféle intenciókból a megindult mozgalmat Gaál Sándor albíró ur ellen irányulónak feltüntetni! Távoll legyen tőlünk Gaál Sándor albíró ur tehetségeit keveselni, mert azokat eddig rövid idei itt tartózkodása alatt alkalmunk sem volt megismerni, de hogy a mozgalom nem Gaál ur ellen irányul és nem azon indokból ered, hogy indító Gaál ur felfedezéseitől tartanak, arra nézve elég lesz talán felemlíteni, hogy annak élen a város legtekintélyesebb polgárai mellett polgármestere, országos képviselője és a most nyugalomba lépett járásbíró előde állanak, a kiknek bizony sem bagatell, sem sommás percek nincsenek, mint a közlemény jeles írójának, hanem a közügyek iránt őszinte és igaz érdeklődéssel viseltetnek; nagyon jól tudják ezek, hogy annak az állapotnak, melybe a halasi kir. járásbíroság „benszülött” de főként nem „benszülött” hivatalnokai közreműködésével jutott, mily káros kihatásai vannak az igazságszolgáltatás és jogkereső közönség érdekeire, és ezen állapotnak akarják végét szakítani akkor, midőn Deák Péter ur szabadkai kir. törvényszéki bíró kinevezetése mellett állást foglalnak, mert ismerik róla, hogy nem „benszülöttsége” kvalifikálja a járásbírói állásra, hanem az az értelmi és szellemi fölénye, mely a közleményírójához hasonló emberek befolyását meg nem tűri, és azok a többi jó tulajdonságai, melyektől a halasi járásbíroság régi jó híreinek helyreállítása biztón várható.

Több halasi.

Bővebb felvilágosítás kedvéért közöljük a miniszter ur ó nagyméltóságához intézett folyamodást is: Nagyméltóságú Igazságügyminiszter Ur! Kegyelmes Urunk! A kum-halasi kir. járásbírói állás a volt járásbíró kérelme folytán történt nyugdíjazás következtében megürülvén — a pályázati hirdetmény kibocsátott.

TÁRCZA.

Temetőben.

Elegia.

Susog a szellő a sírkerti fák lombján.
A mulandóságról szomoruan beszél
A természet is már haldoklik itt az ősz
Szellő futalmától hulldogál a levél.

E hely a halálnak szomorú országa
Hol fényt, nagy álmokat, jövőt, dicsőséget
Reménydús magzatot, szerető fényt s szülőt
A halálnak karja egyaránt eltemet.

Egy-egy domb vonz ide sok kesergő szegény
Gyermekekkel áldott, gyászoló özvegyet
Most is ott van a hant felett egy gyászos nő
Kit hulló levél majd egészen belepelt.

Ez egy fia volt még hervadó éltének
Érőt reményt adó viruló virága.
Kit a könyörtelen halál kaszája, nem
Kímélve fájalmát csak imént levága.

Egy halovány gyászba borult ifjú asszony
A másik sír felett imádkozik amott
Sohajtozik mert hisz kidőlt a családfá
Ki táplálta a kis szerény lakot.

Hát az ki ott a ki diderege sírdogál
A sírkert szögletén oly megindítóan?
Kopott ruhája van, arca oly halovány
Mindentől szegény árva elhagyva van.

Atyja elesett a haza védelmében
Ki őt felnevelte, szegény jámbor anyját
Nem rég vesztette el; ide jár a haza
Vágyik ama másik országba ő is át.

Itt imázik folyton az Árvák Atyjához
„Atyám, oh kedves jó Atyám, ime neked
Ajánlom születem, fogadd ingalmamba
Egyszermind szegény, bús árva szívemet.

Anyja, feleség meg fia imáz és sír
Lefelé hanyatlak a nap nő az árnyék
Bizva s kérve Istent, bizva mindéggyik
Hogy szerettivel az égbe találkozik.

Fábián.

48., 49. és 50.

Írta: Dömösdy Gusztáv.

Amália meglátta a meglepetés; egészen el lát-
szott bűvölve lenni. — Azután szaggatott szavakban
mondá: Ah! mennyi technikával játszik ön — mennyi
érzés van játékában, hogy én ezt még nem tudtam.
Ugyan mondja csak kérem? Kitől van e remekbránd?
Kálmán zavarba volt Amália elérte őt, a leget mindket-
ten nyomasztónak találták, indítványozták, hogy a parkba
egy sétát tegyenek.

Szép, őszi nap volt, az őszi eső után a természet
megegyeztet felvirult — olyan volt az mint az elhaló, lé-
lek utolsó fellobbanása, utjuk egy rózsaszín csoport mellett,
vitte el.

Amália kérdé: hogy hívják e rózsákat? Kálmán
szólt, bengáli rózsák. Hát azt a szép példányt mely
ott virít?

La vesure szólt Kálmán.

Amália a rózsához lépett, a virág szarát megérinté,
hogy azt leszakítsa. — Kálmán elérte a nő szándékát,
sietett segíteni a két kéz érintkezett, Kálmán érezé
Amália kezét reszketni, a rózsát Kálmán kezében maradt.
Tartsa meg — szólt Amália.

Kálmán feltűré a rózsát keblére. Ugy égette az
azt, mint ha a vezuv összes lánvája dult volna keblében.
Rövid séta után a beteg jávor alatt levő padon foglal-
tak helyet.

Van az életben sokszor, hogy az ember bizonyos
bágyadságot érez, az akarat erő elszibbad és ilyenkor a
lélek szabad folyást vesz a működésre, ezt nevezik
ébred-árváknak.

Saját gondolataikkal voltak elfoglalva, a néma
éjszaka felülül egy hulló levél zöreje háborítá, a levél
lassan repkedve a légből hullt alá, négy szem kísé-
retét.

És Amália lelke mondá: mit ér a virág illat nél-
kül, a lomb madárka nélkül — eddig virág voltam il-
lat nélkül, — most tudom mi az élet... Mily szép
volna annak hullómagait együtt küzdeni át az ifjával —
nála nélkül az élet egy lehullt falevél.

És Kálmán lelke mondá: Élet és a halál a bu és
az örömtől testvérek, az életet a boldogság utáni vágy
teszi kedvéssé, míg a bizonytalanság a halált elviselhe-
tővé teszi. — Majd képzelete elé egy sírdomb borult,
rajta három koszorúval, igen ez a végzet: legyek én
egy lehulló falevél.

Majd az esti szellő szárnyra kelt, átregé a lom-
bokot, a hulló levelek zöreje felébreszté a két meren-
gőt — két kebelből két sóhaj szállt a szellő suttó-
gásá közé.

Léptek halatszottak, egy szolgáló jelenté, hogy az
őreg nagyságos ur várja őket.

Kálmán még egyszer szétnézett a remek parkban

Távol áll ugyan tőlünk hogy Nagyméltóságodnak böles és körültekintő elhatározását befolyásolni akarnók, s nem is tudván hogy a jelzett állásra kik pályáztak, a folyamodók bármelyikének képzettsége és hivatalos működésével szerzett érdemeit kisebbíteni épen nem akarjuk; azon reményben mindazon által, hogy Nagyméltóságod a jogkereső közönség érdekében, a közhangulatot kifejezésre juttató őszinte szót figyelemre méltatni, s az igazságszolgáltatás magaslatos feladata sikeresebb és megnyugtatóbb megoldására irányult ezen lépésünket helyesebbi méltóztatik — bátrak vagyunk őszinte bizalommal előterjeszteni az alábbiakat. Ugyanis:

Tudomásunkra jutott hogy ifju Deák Péter úr szabadkai kir. törvényszéki bíró magát a kun-halasi kir. járásbírói állásra áthelyeztetni kerte.

Kegyelmes Urunk!

Mi ifju Deák Péter urat ki korábban járásbírói jegyző s később alügyész majd aljárásbíró volt, mint e város szülöttét közvetlen tapasztalatból ismerjük, volt alkalmunk meggyőződést szerezni helyes jogérzetéről, pártatlanságáról, igazságszeretéről s hivatásának kellő betöltésére irányult szakavatott és szorgalmas munkásságra alapított nemes ambíciójáról, és minden tekintetben teljesen kielégítő személyes jó tulajdonságairól, s ép azért örömmel vittük elhatározását, s bizton reménylünk, hogy őt — kit az igazságügyi kormány már a kir. törvényszéki bírói székhez juttatott — nagyméltóságod, az igazságszolgáltatás pártatlanságába velett hitünk megszilárdítása céljából, nekünk e város közönségének megnyugvására, rendelkezésünkre adni méltóztatik; mindazonáltal mint e város közönsége iránt élénken érdeklettek jónak látjuk Excellenciád jóakarátát a nevezett részére külön is kikérni, s ép azért mély alázattal esedezünk Nagyméltóságod előtt, miszerint ifju Deák Péter szabadkai kir. törvényszéki bíró urat áthelyezni, illetőleg a kun-halasi kir. járásbírói állásra leendő kinevezését Ó Császári és Apostoli királyi Felsége Magyarország királyánál kieszközölni kegyeskedjék.

Mely tisztelettel vagyunk Halason, 1889-ik évi május hó 10-ik napján.

Nagyméltóságodnak aláztos szolgálói:

(Következnek az aláírások.)

Ezekben a halasi járásbírói hivatalra vonatkozó adatokat közölvén magunk részéről csakis annyit jegyzünk meg, hogy a pályázók egyike sem veheti rossz néven, hogy a város intelligenciája a halasi születésű pályázó mellett állást foglal, már csak azért sem, mert ifju Deák Péter úr már törvényszéki bíró lévén az azzal egyenrangú járásbírói hivatalba helyezésével rangfokozati előnybe nem részesül s így nem mondható, hogy őt a közönség eddigénél jobb vagy jobboldalmazóbb hivatalba akarná juttatni.

A magyar-francia biztosító társaság.

Utóbbi időkben százféle verziókban kerített a hír, hogy a magyar-francia biztosító társulat a végelszámolás, illetőleg a bukás szélére jutott.

Megerősíteni látszottak ezen hírt, némely napilapoknak, nem ritkán talán érdek vagy ellenséges indulatból eredő közleményei, továbbá azon körülmény is, hogy a társulat papirjai a

s érezte, hogy neki abba többé nem szabad belépni, — hol fájdalmat okozott és kapott.

Az év utolsó napjai közeledtek — ifjaink elő kerültek. Pistát nem várta senkise, — hanem hozott pár szép pólány medvebőrt.

Sándort sem várta senkise, — hanem ő is hozott egy láda tengeri kagylót és holmi más idegen aprólékoságot.

Kálmán nem hozott semmit se — hanem őt várta egy kis levél. — A levél Amáliától volt, — a levélben gyengéd szemrehányást tesz az ifjunak, hogy őt úgy el tudta hagyni — és kéri őt, hogy mentül előbb látogassa meg, hiszen nyugalma és boldogsága függ attól, Kálmán felsőhajtott, azután suttogá: Istenem, Istenem! hát még ezen is keresztül kell esnem. — Amália reggeli pongyolába és boudeoirjába volt, midőn a komorna az érkező leveleket és lapokat az asztalra helyezé.

Amália távozást intett a komornának, azután a lap- és a levélhalmaz között félve keresni látszott valamit, majd egy kis levélben akadt meg szeme, mohón nyult a levél után, szíve hevesebben dobogott — megismerte Kálmán irását a czimiraton, — perczekig tartá a levelet felbontatlanul kezében — hogy tartson még pár perczig, az édes bizonytalanság — hiszen érezte, hogy a levél számára üdvöt vagy kárhozatot tartalmaz. — Végre Amália rászánta magát, feltöré a levelet — lázas sebességgel futá át annak tartalmát — azután kihullott a levél kezei közül, keble hevesen és sebesen emelkedett, majd göresös zokogásba tört ki és fuldoklá: Ó Istenem Istenem! E nő, mióta mint kisgyermeknek utolszor hangzott el ajkain a kéhszer-ima, — most mondá ki először az Isten nevét.

Ó ti emberek! a szerencsés körülmények között megfélekedtek ő róla — és ha vész ér titeket, hívjátok az ő segítségét — hogyan várhatjátok az ő kegyelmét? Amália könnyezett.

közönség előtt ismeretlen börze érdekek következtében 50-re alászállottak.

Megszoktuk már az efféle börze hadjáratokat, melyek rendszerint bizonyos érdekekből indulván ki, nem törődve mások erkölcsi és anyagi károsodásával sokszor egyes telhetetlen pénzbalványok és kapzsi társintézetek érdekeinek, száz-ezrek jóllétét kívánják áldozatul.

Igy van ez a magyar-francia biztosító társulattal is. A múlt hetekben, országsszerte azt rebesgették, hogy a társaság oly vesztéseket szenvedett, melyek azt alapjában megingatták, s ebből kifolyólag sokan már azt is tudni vélték, hogy az intézet a bukás szélére áll.

Nem úgy áll a dolog!

Miután a Bpesti napilapok hasábjai az egy „Pesti Hírlap“ kivételével ugyiltszik csakis a társaság kárára terjesztett híreknek állanak nyitva, kötelességünknek ismerjük olvasóink érdekében — kik közül bizonyára sokan érdekelve vannak — saját értesüléseink és közvetlen tudakozódásaink alapján megnyugtató közölni, hogy a magyar-francia bizt. társulatról terjesztett hírek nem mindenben felelnek meg a valóságnak, sőt azok tekintélyesebb része határozottan azon feltevésnek enged helyet, hogy a fővárosi sajtó egyes pénzhatalmasságok s versenyző társintézetek szolgálatába szegődött.

Különben a magyar-francia biztosító társaság f. hó 7-én megtartott közgyűlése is eléggé megvilágosítja a helyzetet, a mennyiben a közgyűlésen csupán egy részvényes Dr. Komlós Agoston intézett interpellációt a társaság helyzetére vonatkozólag, de kérdéseire kimerítő és teljesen megnyugtató választ nyervén, megnyugodott.

A közgyűlés elfogadta a jelentést és a mérleget, megadta az igazgatóságnak a felmentvényt egyhangulag és elhatározta a társaság további fennmaradását.

Az igazgatóságba: Bittó István, Szokol Gyula, Posch Gyula, báró Vimppfen Károly, Wappler Károly és gróf Growille a felügyelő bizottságba: báró Braunecker Lamoral, Dr. Herczberg F. és de Villars lettek beválasztva.

Igaz ugyan, hogy a társaság némely üzletágában az utóbbi időkben érzékeny vesztéseket szenvedett, ezen vesztések azonban még korántsem mulják fölül azon kártartalékokat, melyeket az intézet előrelátó és szigorú pedantiával számító igazgatósága megszabott. Így tehát az egyes érdekelteknek nincs okuk komolyabb aggodalomra, mert még ha az intézet komolyabb vesztések fenyegetné is, akkor is csak a részvényesek károsodhatnának, nem pedig a biztosító közönség.

Ha a kehely megtelik, kifoly a feles nedv — ha a szív megtelik fájdalommal, egy könyv hull az arcra — és akkor könnyebb a fájdalom, talán azért hívják a csep nedvet mi az arcra hull a szemből könyvek. Amáliánál nagyon megtelhetett a fájdalom kelyhe, mert sűrűen hullottak könnyei az arcára. Amália még egyszer átolvasá a levelet — azután az asztalra tevé — erre nem írta rá az 50-es számot. Kálmán levelében őszinte volt, megvallotta Mária iránti szerelmét — ő éri ugyanod hogy ez érzelemről nem tud szabadulni, nem is akar, neki az oly kedves — sirba viszi magát — azután írta Amáliának — iparkodjék a pillanatnyi szenvedélyt leküzdni — hiszen ő oly szép és kedves — egy élet boldogsága áll előtte — mit valóban megérdemel és meg is fog nyerni.

Amália komolyan átgondolá a helyzetet, nem ragudott az ifjura, hiszen az oly nemes — érzé, hogy valami nagyon fáj neki — az Isten büntetését látta benne. Most érzé azt a fájdalmat — mit ő másoknak okozott. — Irigylé a rab helyzetét, kinek a letöltött idő után, ha háta mögött bezárul a börtön ajtaja, könnyéből távozik. Neki más büntetése volt, a lelkiismeret büntetése, együtt kel az és fekszik a bűnhődővel. Oh Isten! miért is teremtel az emberbe szívet, a szívbe szerelmet — ha az fájdalommal is van kapcsolatban.

Mariska mint mindig munka-asztalkájánál dolgozott — annyira el volt valami himzsfélébe merülve, hogy nem is vette észre a kocsi robajt, csak akkor eszmélt fel, — midőn Amália előtte állt.

A két barátó összeölekezett, rég nem látták egymást — hisz egy év oly hosszú idő — Amália kissé halványanak és bágyadtanak tűnt fel Mariska előtt.

Talán beteg vagy kedvesem? kérdé Mariska részvétel barátójét.

Egy kis meghülés az egész szólt Amália — majd elmúlik.

Különben elég megnyugtatható lehet a biztosító közönségre az, hogy az intézet papirjai már ismét emelkedni kezdenek s f. hó 8-án már 85-ön állottak s mire tisztelt olvasóink e sorokat olvasásuk talán már ismét visszazökkent minden a régi kerékvágásba; mert a mint megbízható és közvetlen forrásból értesültünk a részvényesek újabb betétek által fogják szaporítani az intézetnek amugy is elég tekintélyes alapitőkéjét.

Nincs tehát okunk az aggodalomra, hanem inkább ragadjuk meg az alkalmat, különösen a gazdaközönséghez intézzük szavainkat, kik még ma gyönyörködnek rengő vetéseikben, de még nem tudják előre, hogy milyen lesz az aratás? Biztosítsák vetéseiket, mert a pár év óta oly hirtelen változó időjárások elég okot szolgáltatnak az aggodalomra. A magyar-francia biztosító társaság pedig szerfölötti olosósága és kedvezményével, már számtalan esetben beigazolta loyálisát s elmondhatjuk róla bátran azt is, hogy míg némely más intézeteknél a kártérítések körül folytonos panaszok és perlekedések merülnek fel, addig a magyar-francia biztosító társulatnál fenállása óta egyetlen egy eset sem fordult elő, melyben a károsult teljes megalégedésére ki nem elégítetett volna.

Különösen városunkat illetőleg ugy értesültünk, hogy az itt helyftglaló biztosító intézetektől a kárrendezések és megállapítások körül felerősült szokott nehézkességeknél fogva számtalan biztosítók elmaradtak, míg a magyar-francia biztosító társulatnál hasonló esetek nemesak hogy elő nem fordultak, de sőt azt még a más társulatokat odahagyottak is felkeresik.

Heti hírek.

Polgármesterünk s a város építészeti ügye. Hor-dós János és neje halasi lakosok I. tizedben fekvő lakóházát, a tervbe vett piac kiszélesítése tekintetéből, városi polgármester úr a szepitészeti pénztárból megvette, s ezen vételt a tanács jóváhagyta; kívánatos, hogy az egészségre káros temető melletti tőfeneke a közönség érdekében mielőbb közterületté alakítsák át, így azután kettős ezelt fogunk elérni.

Nemeslelkű alapítvány. Fekete István hités ügyvéd szegedi lakos Halas városa iránti rokonszenvéből, a nevelés szent ügyét előmozdítandó, 950 ftl tíz év alatti részletekben, esetleg egy összegben fizetendő örök alapítványt tett oly kikötéssel, hogy ezen alapítványnak kamatai, a polgármester által minden év május 15-ik napján jó erkölcsű, becsületes, szorgalmas, szegénysorsú leányok jutalmazására fordítsassanak. A városi tanács ezen nagylelkű alapítványról kiállított alapító levelet elfogadta s hálás köszönetét nyilvánította, a közjegyzői okiratba kötelezett készpénz átvételére és a befizetett összeg kamatozására pedig pénztárnokát utasította.

Két darab lovat loptak el folyó hó 5-én virradóra ifj Gaál József II. tizedbeli lakos udvaráról. A nyomozás megindított.

Azután kérdés után felelet, majd felelet után kérdést intézett a két barátó egymáshoz. Azonban mindkettő kerülte az igazit.

Es most a dologra szólt Amália. A két nő felállt. — Amália szép termete kiegyenesedett — oly nemesnek tűnt fel e pillanatban — Mariska érzé, hogy e nő fölényt gyakorol felette — úgy állt ott reszkette, mint egy rab, ki haláltétele várja.

Amália szép karjait áldólag tára Mária felé, azután szólt: Az Isten lelke örökjék feletted — ne feledd soha, hogy ő jutalmaz és büntet — azután átadta neki Pista levelét.

Mariska átfutá szemével a levelet, azután hidegen löké azt az asztalra. Jobb szerette volna Pistát a sirban látni mint hűllenek.

Most Sándor levelét a 49. számot adá Mariskának — Mariska azt is hidegen löké el magától. — Most már csak egy volt a három közül. — Ó Isten légy kegyelmes suttogá Mária.

Most Kálmán levelét adá át Amália Mariskának — annak olvasása után Mariska oda hanyatlott a ke-revetre — két keze hanyagul lögött mellette — sűrűen peregték arcára könnyei. — Amália pedig odaborult a kedves hölgy keblére, majd esőket lehelte annak homlokára s a két nő könnye összefolyt.

A szívnek két kamrája van: a fájdalomé, és a boldogságé — a könyvek két forrása van: az öröme és a bánaté. Mi lesz a két könyvből ha összefoly? Ki tudná azt megmondani?

Mariska mennyire örült barátjának. — Pedig mennyire sajnálhatta volna őt.

Mariska még az nap irt a három ifjunak, hogy a karácsonyi ünnepekre hazamegy, azért karácsony előestéjén szivesen látja őket. Karácson est van. — A Székesegyház nagy harangja megkondult. — Annak méla bús harangja, imára inté, a hívőket. — Mariskát honn találjuk — a munkaszobájában, ott térdelt egy kis szá-

Schmolz István volt jázszentlászlói lakos Juhász számadónak 1888. évi december 13-án történt meggyilkolásával vádolt: Bogánes János, Jávorka György és Babák Ferenczet a keesztéméti kir. törvényszék felmentette. s f. hó 3-án szabadlábra helyezte.

Az „Eredeti magyar Daltár” magyar zeneszerzők eredeti műveinek gyűjteménye, 15 eredeti dal tartalommal jelent meg, Telbisz Jenő, Goll János, Dr. Szöllősy Attila, Dr. Angyal Armand, Perényi Lajos, Szentkirályi Ödön, Keeskes Ernő, Szelestey Gyula és Hoós Jánostól. — Van a füzetben két XVI-ik századbeli dal, Dr. Szöllősy Attilától zongorára írva, továbbá 6 gyermekdal egy, két és három szólamban írva. A gyermekdalokat tartalmazó melléklet mostantól kezdve kis könyv alakban fog megjelenni, úgy, hogy az egész évben megjelenő 40-50 gyermekdal, egy kis dallamfüzetbe foglalható össze. Előfizetési ára: Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 60 kr. Előfizethetni bármely hazai könyv- és zenemű kereskedés útján, valamint a szerkesztőségnél Déván (Hunyadmező).

Legújabb divat Halason. Nincs hét melyben legalább egy gyufa érzézés elő ne fordulna. Maholnap már egész divattá vált. Legújabbban folyó hó 6-án Halászigazban: Kulcsár Terézia vetett végett ilymódon életének. A szerencsétlen még az nap elhalálozott.

A gazdák és iparosok át. hitelszövetkezete kunhalasi fióktelepenek f. hó 5-én tartott bizottsági ülésén a f. hó 26-án Budapestre megtartandó országos közgyűlésre Vaniss Károly fióktelepi jegyző és Tichy Gusztáv ellenőrző bizottsági tag küldettek ki a kunhalasi fióktelep képviselőit.

A zombori vásár hivatalos értesülés szerint, folyó hó 26. és 27-én fog megtartatni.

Betőrészel párosolt lopás. Ifju Csonka B. Ferencz III. tizedbeli lakóházába f. hó 6-án virradóra ismeretlen tettesek az ablakvakok kifeszítése után behatoltak s míg a házbellek a hátulso házban a boldogok álmát aludták, 100 frt értékű ágyneműekkel odább állottak. A nyomozás rágtón megindított, s miként hírik a tettesek már le is vannak tartóztatva, azonban még egy kicsit gondolkoznak a felett, hogy megmondják-e az igazat.

A „Mátyás Diák” című legolcsóbb képes magyar élelzap, a mely hetenkint csütörtökön jelen meg, mindinkább lendületet vesz s máris kedvencz lapjává vált a közönségnek. És az természetes is, mert a gondosan szerkesztett s pompás illusztrációkkal bíró élelzap — a mint a legutóbbi számokból is meggyőződünk — teljesen megfelel a magasabb igényeknek is. Hafazias értelem nyilvánul a lap minden sorából s szatirja erősen ostorozza a közállapotokat. A „Mátyás Diák” ugy politikai, mint társadalmi kérdéseket érint s a mellett, hogy aktuális, bőven ad adomákat s tréfas történeteket is. Rendesen melléklettel jelen meg s ezáltal ugy a képek mint a szöveg tekintetében egyenlő a többi élelzapokkal, noha előfizetési ára éppen felévi. Negyedévi előfizetési díja csak 1 forint. A kiadóhivatal (Budapest, Kishid-utca 9. sz.) készséggel küld mutatványszámokat. Talán szükségtelen is mondani, hogy a „Mátyás Diák”-ot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

A Turin-Párisi kirándulás. Helfy Ignác z országgyűlési képviselő elnöke alatt, írőköl, művészekből, országgyűlési képviselőköl, bírákböl, tanárokböl, ügyvédeköl és más tisztes társadalmi állású férfiakból, utazó-társaság állott össze. E társaság elhatározta, hogy 1889. július 2—16. kirándulást fog rendezni Turinba és folytatólag Párisba. Az utazó-társaság vezetésére Helfy Ignác országgyű-

lyon munka asztalkája előtt — az asztalon egy imakönyv és a megváltó képe volt, imádkozott.

Habár nem is ringatott, mint kis gyermeket jó anyám azon hit ölében — melynek falai között a zene bájos hangjai mellett imádják az Istent — és ha olykor lépteim e szent falak köz: vittek — a zene bájos hangjától és az ambra illatától áthatva — lelkemet a vallásos érzet szállta meg. Ilyenkor percekig el tudtam merengni egy imázó hölgy szenvedő arcán, hiszen az ajkukról elszuttogó máig képezik azon lánc szemet, mi összeköti az imázót a szeretet Istenével hol vigasz és reményt talál a szenvedő.

Azért azon hit és meggyőződés örökké él bennem; hogy egy imázó hölgynek lelkének nemesnek — és szívének jónak kell lennie.

Mily magasatos volt e pillanatban Mariska. Imádkozott — egész lelke ott volt a legmagasabb trón zsá-nyolya előtt, ott egy élet boldogságot kérve.

És meghalattatott-e imája? Igen — hisz ott állt a háta megett a jóság anyyala oriai védőszárnyakkal. Az előszobában léptek hallatszottak, Mariska sietett magát rendbehozni.

És szíve most csak egygyet dobant.

A három jó barát állt előtte.

Miatán a viszontlátás örömét kölcsönösen kicsere-rtették. — Mariska komoly arcot öltött és szólt:

Mindenek előtt igen szép, hogy önök szavaikat megtartották, én is beváltom az enyémet — azért még egyszer kérdem önöktől, azon érzést és szándékot láptálnak-e szíveikbe irántam mint elvállásunkor?

Három igen lett a felelet.

Most Mariska egy kis ezüst csengőhöz nyult és annak szavára, a szalon kettős ajtaja feltárult.

A szalon csillárjai fényben égtek, a fő csillár állott egy szép művi szandálfa asztalon díszes porcelán edényben egy kis karácsonfa, rajta három gyertyával állt.

lési képviselő kéretett fel, titkárnak és pénztárosnak pedig Dolinay Gyula választott meg. Az utazás és ellátás együttes költsége, második osztályú kupékban, kényelmesen és nyugodtan utazva: 160 frt. A kirándulás zártkörű, csak meghívottak vehetnek részt. Meghívót csakis a rendezőbizottság adhat ki. Tehát meghívók kiközöklése végett a rendezőbizottság tagjaihoz lehet folyamodni azoknak, kik olvasóink közül társadalmi állásuk és kvalifikációjuknál fogva ily külön meghívóra igényt tarthatnak. A létszám bizonyos határig terjedhet. Tulajdonképpen esetében előjoggal azok bírnak, kik a 60 frt első részletet korábban beszolgáltatták, annál fogva czélszerű az első részletdíjat mielőbb befizetni.

A jó utitárs. Krammer Pál f. hó 6-án a kezei vásárról egy kocsin hatodmagával jöven haza, utközben kertesével együtt elaludt. Hazaérkezvén utitársaitól szépen elbűcsiztatták s azok tovahajították. Másnap meglepve tapasztalta Krammer hogy 55 forintja hiányzik, a kertész is nem sokára ugyanazon panasszal jön, hogy ő sem tudja hova lett a 30 frtja, pedig még tegnap Keczelről való elindulásakor mindkettejüknek megvált a pénzök. Végig tehát, hogy valamelyik utitársuk szabadtöltte őket meg a hazavitel terhével a mig ök aludtak. Hosszas tanakodás után elindultak egyik utitársuk ifjú Kanyó János tanyája felé. Gyanyókat valószínűleg abból merítették, hogy ifjú Kanyó János ki tavaly szinte meg lett károsítva, talán rajtuk akarta magát kárpótolni a sorsnak illetlen mostohasága feletti méltó bosszankodásában. De Kanyó uram sehogy sem akart a a kötelnek állani. Nem maradt egyéb hátra Krammeréknek, a kapitánysághoz fordultak, ki aztán Szuper Imre biztos személyében hosszas csürés-esavarás után mégis kivette ifjú Kanyó János uramtól, hogy a pénz a kert kerítése mellett van elásva. Meg is találtak 80 frtot. Az így a kir. járásbíróshoz lett áttéve Erre szolgát a jó példabeszéd: Pénzzel utazónak nem jó behunyni a szemét.

Városi hírek.*

1. A város fehértői földjeiből 100 hold ugarföld bérheadása iránti árverés f. hó 13-án, hétfőn d. e. 9 órakor fog a helyszínen megtartatni. — 2. Figyelmeztetnek a lakosok, hogy a földék között az olyan yalagutakon, melyek a közforgalomnak átadva nincsenek, járniki tilos. — 3. Ma azaz május 12-én délután 3 órakor a sóstói ez évi nádtermés Fehér Károly tanyája mellett nyilvános árverésen fog eladatni.

Gazdasági tanulmányut

Magdeburg, London és Párisba.

A magyar gazdák a magdeburgi, londoni és párisi kiállítások összeső idejét egy felette érdekes tanulmányut rendezésére használják fel. A kirándulásban az orsz. m. gazdasági egyesület tagjai s azoknak felnőt családtagjai (nők is) — ama gazdák pedig, kik az orsz. m. gazdasági egyesületnek nem tagjai az egyesületbe

* Miatán a városnál előfordulni szokott s publikáció tárgyát képező heti események sok esetben épp az érdekelteknek nem jutnak tudomásukra ugy a város, mint a előfizetőink iránt szíves szolgálatot vélnék teljesíteni akkor, midőn a fenti rovat nyitásával a publikáción részt nem vevőknek is alkalmat nyújtunk a városi heti eseményekről tudomást vehetni. Szerk.

Mariska felkelt a három ifju követte őt. Most Mariska a karácsonfához lépett és annak gyertyáját elfújta és egy kis levelet adott át Pistának.

Majd a másik gyertyát is elfújta, és Sándornak is egy kis levelet adott át, Kálmánnak is adott át egy kis gyűrődött levelet, a gyertyát azonban nem fújta el. Pista megkapta a 48-as számot, Sándor a 49-et Kálmán a szám nélkül, két gyertya elalud csak egy égett, két fő lehajolt, csak egy volt fent, Kálmán nem ért az egészet.

Most Mariska elébe állt és megfogá annak mindkét kezét és szívósággal szólt:

Egy életem van azt neked szenteltem, egy akaratom van az a te boldogításodra lesz irányulva — ha így kellek fogadj el, vezess az élet utjain, hűséges társad leszek, a szerencsébe és a szerencsétlenségbe.

Mariska két forró könnyet érzet kezein, jól esett neki a köny.

A két ifju pedig oda ment Kálmánhoz, megölelték és csokolták és egyhangulag mondták neki: tedd őt oly boldoggá — miként csak lehet, te legjobban megérdemled közöttünk.

Néhány percz mulva a három ifju közül csak egy volt a szalonban, ott ült a kereveten. Az árva leányhájjal föl ékített anyyali fő ott pihent a keblén, — a nagy epedő azurkék szemek, olykor felpillantottak a boldogságtól sugárzó férfi arcára, és azok a piczi piros kis ajkak mit suttogtak, mit suttoghattak volna másról — mint a szerelem és a boldogságról.

Egy szép májusi napon — a székesegyház terén — díszes fogatok álltak esküvő volt. — A boldog menyasszony Mariska volt, ő megkapta a három közül az egyet, az igazit — a völégény Kálmán volt, — Pista és Sándor a vőfélyek tisztét viselték.

Amália pedig meggyőződött arról, hogy van ellenállhatlan férfi, és hogy veszedelmes az 50-es szám.

(Vége.)

való belépésük után — vehetnek részt. — A kirándulás tart június hó 18-ától július 6-áig s az egész uton az utazás és ellátás költségeinek fedezésére a rendező bizottságnál lefizetendő összeg 230—250 frt közötti lesz.

Az étkezés utazás közben közösen (table d'hôte) történik, utközben azonban csak ebédre gondoskodik a rendezőség a befizetett díjért; reggeliről és vacsoráról az utasok maguk gondoskodnak. Nagyobb városokban megállaskor a kirándulók megjelölt 8—10 első rangu vendéglőben reggeli és 6 órai ebédrel tetszésük szerint láthatják el magukat, a fizetéseket a rendező bizottságtól nyert szelvényekkel fogják eszközölni. Ugyancsak ilyen szelvények alapján fognak szintén első rangu szállodákban szállásban részesítettetni (2 személy egy szobában).

Az utazás után fenmaradt szelvények a rendezőség által készpénzfizetés ellenében fognak visszaváltatni. Vasuton az ut 2-ik osztályon, hajón 1-ső osztályon megy végbe kényelmes elhelyezéssel, nőknek külön kupé illetőleg kajút állván rendelkezésre. A kik vasuton 1-ső osztályon öhajtanak utazni, 20% körüli fölülfizetéssel 1-ső osztályú kocsikon helyeztetnek el.

Az ut programja a következő. Június hó 18-án déli 12 órakor indulás Budapestről Június hó 19-én reggeli 6 órakor Bécsen és Bodenbachon keresztül érkezik Drezdába. Június hó 19-én d. u. 1 órakor indulás Magdeburgba, ugyanoda érkezés d. u. 5 órakor. Június hó 20—21-én tartózkodás Magdeburgban, onnét indulás 21-én d. u. 5 órakor. Június hó 22-én reggel 6 órakor érkezik Wisingenbe, hajóra szállás 8 órai tengeri ut után d. u. 4 órakor érkezés Shernesbe, onnét vasuton továbbutazás és este 8 órakor érkezés Londonba.

Június hó 22—29-éig tartózkodás Londonban és naponként kirándulás Windsorba, az angol gazdasági egyesület 50 éves jubileuma alkalmából rendezett gazdasági kiállítás megtekintésére (A kirándulás oda-vissza naponként 60 krba kerül).

Június hó 29-én reggel 8 órakor indulás Londonból Newhawen és Dieppen keresztül este 8 órakor érkezés Párisba. Június hó 30-ától július hó 7-éig tartózkodás Párisban, a francia kiállítás megtekintése; részvétel a július 4-én megnyitandó nemzetközi gazdasági kongressuson.

Visszafelé utazás tetszés szerinti időben, a jegyek 20 napig érvényben maradnak a Basel, Salzburg, Grätz irányban. Az uton tolmácsok állnak rendelkezésre azoknak, kik az egyes nemzetek nyelvét nem értenék. — Felhívjuk ez uton is a gazdaközönséget, hogy használja fel az alkalmat egy olyan tanulmányi ut megtételére, a melyet a véletlen csoportosított csak az élelmes tanulni vágyó kibaszására.

Bejelentéseket elfogad a kirándulás rendező-bizottsága (Budapest, Köztelek) június hó 5-éig; ugyanaddig az utazási költségből 100 frt szintén fenti címre küldendő.

A rendező bizottság:

Aródy Lajos, Maranyay István, Szemere Huba,
Baross Károly Lázár Pál s. k.

Szerkesztői üzenetek.

O. E. Nagykörs. Öreg Guttenberg! Köszönöm szíves-ségét. Azért jó barátok maradtunk. Van-e még a közép-sőhegyiből? Talán a nyáron elővök. Üdvözölöm V. S. urat, Boesása meg, hogy a mult számot elfelejtettem megküldeni.

D. H G urnak. Nagykörs. Boesánat, azt hittem, hogy O. E. ur gondolkodott. A jövő számmal együtt megküldöm a cikk első megjelenése óta kiadott számokat, ezután pedig rendszeres tiszteletpéldányt. Kérem további szíves közreműködését. Mindenkor szívesen veszem közleményeit. Fogadja őszinte tisztelem nyivánítását. Szerk.

Vasúti menetrend.

Budapest felé: Szabadka felé:

Gyorsvonat délelőt 10 ó. 31 p.	Személyvonat déli 12 ó. 02 p.
Személyvonat délután 3 ó. 33 p.	Gyorsvonat délután 5 ó. 28 p.
Vegyesvonat éjjel 1 ó. 01 p.	Vegyesvonat éjjel 3 ó. 30 p.

Csatlakozás Kis-Körösön Kaloosa felé:
Délelőt 11 óra 37 percz. — Délután 5 óra 5 percz.

Vasúti szállítási díjak.

Szemes 1 50 m/m. 26 frt 99 kr.	Bor . . . 100 m/m. 45 frt 59 kr.
Gabona 1 100 " 45 " 59 "	Kőszén 100 " 27 " 49 "

Szarvasmarha és sertés a feladásra kerülő darabszám és szabványsúly alapján számítottak.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
VANISS KÁRCLY.

Deutsch Lázár órás

(lakik a városháza átellenébeni városi épület udvarában.)

Elfogad minden néven nevezendő óra javításokat s ajánlja inga- és fali-órakból újonnan beszerzett s a finomabb igényeknek is megfelelő készletét.

Jelszava:

szilárd és jó munka olcsósággal párosulva.

